

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์
รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
OPERATIONS BASED ON WORLD-CLASS STANDARD SCHOOL
QUALITY AWARD CRITERIA OF SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 9

สุริยา กิจลิขิต¹

SURIYA KITLIKHIT

พิชญภา ยืนยาว²

PITCHAYAPA YUENYAW

นภาพรณีย ยอดสิน³

NAPAPORN YODSIN

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ผ่านการประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 327 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย มีค่าความตรงด้านเนื้อหา ระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.99 และตอนที่ 2 ด้านการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

¹ นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การกำหนด ทิศทางการเปลี่ยนแปลง การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน และการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ
2. การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การนำองค์กร กลยุทธ์ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด วิเคราะห์ การจัดการความรู้ บุคลากร การปฏิบัติการ และผลลัพธ์
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ (X6) การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน (X5) การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน (X4) การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X2) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y_{tot}) โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 0.32 + 0.34(X6) + 0.28(X5) + 0.15(X4) + 0.15(X2)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ เกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล มัธยมศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of academic leadership of school administrators; 2) study the level of operation based on world-class standard school quality award criteria of schools; and 3) analyze the school administrators' academic leadership affecting the operation based on world-class standard school quality award criteria of schools under the Secondary Educational Service Area Office 9. The sample was 327 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 9 that passed the operational assessment based on world-class standard school quality award criteria. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression.

The findings of this research were as follows:

1. Overall and in specific aspects, the academic leadership of school administrators was at a high level. The aspects were students' potential development, creation of learning atmosphere and culture, determination of direction for change, supervision and assessment of teaching, administration of curriculum and instruction, and development of professional teachers, respectively.
2. Overall and in specific aspects, the operation based on world-class standard school quality award criteria was at the high level. The aspects were organizational leadership; strategies; students and stakeholders; measurement, analysis, and knowledge management; workforce; operation; and results, respectively.

3. The academic leadership of school administrators in aspects of development of professional teachers , administration of curriculum and instruction, supervision and assessment of teaching and creation of learning atmosphere and culture together predicted the operation based on world-class standard school quality award criteria at the percentage of 80.00 with statistical significance level of .01.

KEYWORD : ACADEMIC LEADERSHIP, WORLD-CLASS STANDARD SCHOOL QUALITY AWARD CRITERIA, SECONDARY EDUCATION

บทนำ

สถานการณ์ของโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (globalization) เป็นสังคมที่ต้องอาศัยสังคมฐานความรู้ (knowledge based society) และ เศรษฐกิจฐานความรู้ (knowledge based economy) ดังนั้นระบบการจัดการศึกษาของไทย จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม จะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแนวใหม่โดยมุ่งเน้นพัฒนาคนในด้านความรู้ ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรมตั้งแต่รากฐานชีวิตและต่อเนื่องตลอดชีวิต (อ้างถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ: 2545) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ซึ่งประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดี ดังนั้นจึงต้องเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวและรองรับกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และทิศทางใหม่ใน

ยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อให้คุณภาพการศึกษานั้นยั่งยืน (อ้างถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: 2559)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) เพื่อเน้นการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เน้นการพัฒนาคุณภาพคน และพัฒนาระบบการบริหารจัดการสู่ระดับสากล กระทรวง ศึกษาธิการจึงมุ่งเน้นปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 4 ประเด็นหลัก คือ พัฒนาค้นหาคนใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ โดยปรับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพให้เกิดความคล่องตัว เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนใน (อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา:2552) ซึ่งปัจจุบันการศึกษาไทย ยังต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับนานาชาติ จำเป็นต้องมีแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) สนับสนุนกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความสามารถให้เกิดเป็นมาตรฐานในองค์กร จำเป็นต้องมีเครื่องมือเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กร ซึ่งเครื่องมือที่กล่าวมานั้นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชน สังคม และทั่วโลก เป็นที่ยอมรับ

และน่าเชื่อถือและมีมาตรฐานเทียบเคียงกับ Malcolm Baldrige National Quality Award – MBNQA ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

การนำไปสู่การบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการ แสดงให้เห็นถึงการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้จักแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียน มุ่งพัฒนานักเรียนโดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเป็นเลิศทางวิชาการของนักเรียนให้มีตามมาตรฐาน คอยกำกับติดตามและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เน้นให้บุคลากรทำงานแบบมีส่วนร่วม เป็นผู้นำที่แข็งแกร่ง เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับนับถือและศรัทธาจากบุคคลทั่วไป รู้จักกำหนดเป้าหมายและสร้างความคาดหวังได้อย่างชัดเจน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ร่วมวางแผนงานทางวิชาการ บริหารจัดการเวลาเรียนและปกป้องเวลาเรียนของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญ์รัชการย์ นิลวรรณ (2553: 77) ได้ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การประเมินนักเรียน การประเมินผลการสอนของครู การวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่

กำหนด ดังที่ พรชชประเวศ สัตตบุษย์วรกุล (2556: 80) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารควรจัดการประชุมครูเพื่อวางแผนสำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูควรหาตัวอย่างการศึกษาค้นคว้าที่หลากหลาย และศึกษาเพิ่มเติมในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรเข้าอบรมเพื่อให้มีความรู้เป็นแนวทางเดียวกัน

การกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ตั้งแต่ ปี 2553 จนถึงปัจจุบัน พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติบางประการ ได้แก่ การใช้คำบางคำอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่า มีความซ้ำซ้อนกับหลักสูตรบางหลักสูตร และการจัดสาระเพิ่มเติมในหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่งยังไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นอกจากนี้ยังมีเสียงสะท้อนของสังคมทั่วไป บ่งชี้ให้เห็นว่า ทักษะและความสามารถที่จำเป็นที่ทำให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง รวมถึงทักษะการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งประเทศ พบว่า ผลการสอบได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา เมื่อนำคะแนนมาเฉลี่ยทุกวิชาแล้วนำมาเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2559 ซึ่งลดลง 6.01 คะแนน อีกทั้งผลการทดสอบระดับชาติ ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า วิชาภาษาไทยเพียงวิชาเดียวได้คะแนนรวม 50.59 ซึ่งต่างกับปี พ.ศ.2559 ได้เพียง 49.25 ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ 3.04 คะแนน โดยภาพรวมเมื่อนำคะแนนสอบมาเฉลี่ยรวมทุกวิชาแล้วเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2559 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9, 2560: ออนไลน์) ผู้วิจัยมีความคิดเห็น

ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ทำให้บุคลากรมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานของตนเอง โดยร่วมมือกับผู้บริหาร เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนและเต็มใจที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนเอง เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ประสิทธิภาพนำไปสู่ประสิทธิผลที่ดีควรเริ่มจากผู้นำ และตัวผู้นำต้องแสดงออกถึงศักยภาพและมีความมุ่งมั่นในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้องค์กรสถานศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานสู่สากล ผู้วิจัยสนใจที่จะทำเรื่องนี้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาให้กับโรงเรียนที่จะเตรียมเข้ารับการประเมินเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในอนาคต

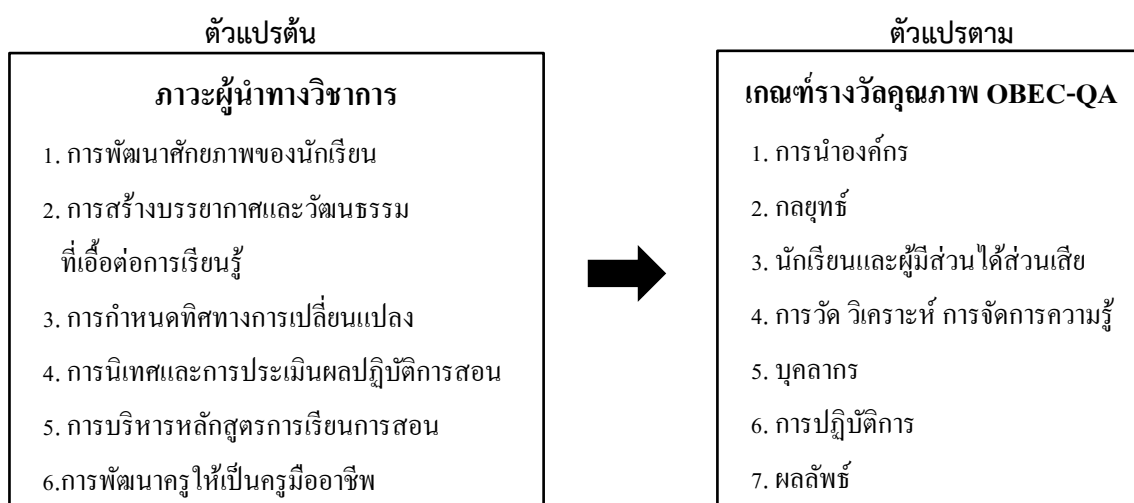
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

3. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ตัวแปรการวิจัย

1. แปรต้น คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ พัทยา ชนะพันธ์ (2555: 62-85) ประกอบด้วย 1) การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน 2) การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) การกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง 4) การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน 5) การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน และ 6) การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ
2. ตัวแปรตาม คือ เกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล (ครั้งที่ 2, 2559-2560) ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด วิเคราะห์ การจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ และ 7) ผลลัพธ์โดยผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน
- 2) การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3) การกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง
- 4) การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน
- 5) การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน และ
- 6) การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ อย่างน้อย 1 ตัวแปร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ผ่านการประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ทั้งหมด 16 โรงเรียน จำนวน 2,068 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ผ่านการประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่งได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตัวอย่าง ของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2557: 178-179) การกำหนดขนาด

กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามสถานศึกษา proportional stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แล้วกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามคำนิยามศัพท์ตัวแปร โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพความตรงด้านเนื้อหา และพิจารณาข้อที่มีค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) เท่ากับ 0.67 ถึง 1.00 ได้ข้อกระทงคำถามของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 115 ข้อ และข้อกระทงคำถามการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 108 ข้อ จากนั้นหาค่าความเที่ยง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.99 และค่าความเที่ยงของการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล เท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 327 ฉบับ พร้อมหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา/การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา/การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา/การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา/การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา/การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพอยู่ในลำดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.62) การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) การกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.57) การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.56) และ การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.58) ตามลำดับดังปรากฏตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 327)

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน	4.21	0.58	มาก	6
2.	การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.22	0.56	มาก	5
3.	การกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง	4.23	0.57	มาก	4
4.	การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน	4.25	0.62	มาก	2
5.	การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน	4.24	0.59	มาก	3
6.	การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ	4.28	0.58	มาก	1
รวม		4.23	0.53	มาก	

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.56) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการนำองค์กร

อยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ บุคลากร ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.61) กลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.60) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) การปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.58) ผลลัพธ์ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.61) และการวัด วิเคราะห์ การจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ ดังปรากฏตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 327)

ข้อ	การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	การนำองค์กร	4.27	0.57	มาก	1
2.	กลยุทธ์	4.25	0.60	มาก	3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 (ต่อ)

(n = 327)

ข้อ	การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัล คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3.	นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.25	0.64	มาก	4
4.	การวัด วิเคราะห์ การจัดการความรู้	4.22	0.62	มาก	7
5.	บุคลากร	4.27	0.61	มาก	2
6.	การปฏิบัติการ	4.24	0.58	มาก	5
7.	ผลลัพธ์	4.22	0.61	มาก	6
รวม		4.24	0.56	มาก	

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
และการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ
(X_6) การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน (X_5) การ
นิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน (X_4) และ
การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
(X_2) เป็นตัวแปรที่ได้รับความนิยมเลือกเข้าสมการถดถอยและ
สามารถอธิบายความผันแปรของการดำเนินงานตาม

เกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 (Y_{tot}) ได้อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพใน
การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.800 ซึ่งแสดงว่า การพัฒนา
ครูให้เป็นครูมืออาชีพ การบริหารหลักสูตรการเรียนการ
สอน การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน และ
การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ
โรงเรียนมาตรฐานสากล และสามารถทำนายการ
พัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียน
มาตรฐานสากลได้ร้อยละ 80 โดยสามารถเขียนสมการ
พยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.32 + 0.34 (X_6) + 0.28 (X_5) + 0.15 (X_4) + 0.15 (X_2)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{tot} = 0.35 (Z_6) + 0.29 (Z_5) + 0.17 (Z_4) + 0.15 (Z_2)$$

ดังปรากฏตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาและการทำงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 327)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	4	82.04	20.51	322.48**	.00
Residual	322	20.48	0.06		
Total	326	102.52			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SE _b	t	Sig.
ค่าคงที่	0.32		0.11	2.87**	.00
การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ (X ₆)	0.34	0.35	0.05	6.64**	.00
การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน (X ₅)	0.28	0.29	0.05	5.73**	.00
การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน (X ₄)	0.15	0.17	0.04	3.45**	.00
การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X ₂)	0.15	0.15	0.04	3.30**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.895   R² = 0.800   SEE. = 0.197

อภิปรายผล

ผลวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน การกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นหัวใจหลักสำคัญของสถานศึกษาทุกๆที่ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีศักยภาพในการบริหารจัดการในงานวิชาการของสถานศึกษา และมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อผลักดันให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตอบรับ

กับสภาพสังคมในปัจจุบัน ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ และเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่สำคัญเป็นอันดับแรกๆ ผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน การพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และสร้างมาตรฐานในการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกตุสุตา กิ่งการจร (2560: 80-82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นพื้นฐานความสามารถที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรให้เท่าทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ และนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ (2557: 185) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็น

องค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจาก
มากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการกำหนดเป้าหมายของ
โรงเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้าน
การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการประสานงาน ด้าน
การใช้หลักสูตร ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการ
เรียนรู้ ด้านการดูแลเอาใจใส่ ครูและนักเรียน
อย่างใกล้ชิดด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐาน
ด้านวิชาการ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน
ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
ด้านการนิเทศและการ ประเมินผลด้านการสอน
และด้านการควบคุมเวลาในการสอน

2. การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียน
มาตรฐานสากล อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การนำองค์กร นักเรียนและผู้
มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด วิเคราะห์ การจัดการความรู้
ผลลัพธ์ กลยุทธ์ บุคลากร และ การปฏิบัติการ ทั้งนี้
เพราะ เกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล
เป็นกรอบแนวคิดที่ถอดแบบจากการตัดสินรางวัล
คุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา Malcolm Baldrige
National Quality Award (MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบ
รางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่างๆหลายประเทศทั่ว
โลกนำไปประยุกต์ และประเทศไทยได้นำมาปรับใช้
ให้เข้ากับบริบทขององค์กร เดิมทีเกณฑ์คุณภาพ
การบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งเป็นกรอบการประเมิน

มาตรฐานสากลที่ใช้ในส่วนราชการ ซึ่งได้รับประโยชน์หลายด้าน และยังสามารถนำมาประเมินองค์การตนเอง แต่ก็ยังพบปัญหาหลายจุด ที่ยังต้องมีการปรับปรุงตัวชี้วัดที่สามารถประเมินได้ครอบคลุมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงเห็นถึงความสำคัญ ต้องการให้สถานศึกษาในประเทศไทยมีมาตรฐานทัดเทียมกับระดับสากล นำหลักเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ Thailand Quality Award: TQA และแนวคิดรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ Public Sector Management Quality Award: PMQA ปรับปรุงให้เกิดมุมมองเชิงระบบ และกระบวนการแต่ละด้านในระบบการพัฒนาคุณภาพนั้น สามารถบูรณาการและสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างพื้นฐานของระบบ ซึ่งให้สารสนเทศและข้อมูลป้อนกลับสำหรับกระบวนการที่สำคัญกับสภาพแวดล้อมในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เศรษฐธรรณี ทรวดทรง (2557 : 170) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลวิจัยพบว่า การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้านโดยด้านการนำองค์กรเป็นด้านที่มีค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือด้านการวางแผนกลยุทธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการจัดการกระบวนการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านที่มีค่ามัธยเลขคณิตน้อย ที่สุดคือ ด้านการวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชนิตตา ปุยงาม (2558: 189-195) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียน

มาตรฐานสากลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 หมวด โดยสภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 หมวด โดย หมวด 1 การนำองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร หมวด 7 ผลลัพธ์ หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวด 3 การมุ่งเน้นนักเรียน ตามลำดับ และหมวดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากัน 2 หมวด คือหมวด 6 การมุ่งเน้นการดำเนินการและ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ สรุปได้ว่าการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น งานแต่ละฝ่ายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพนั้น ไม่ต่างกับการประเมินงานประกันคุณภาพที่ปฏิบัติกันอย่างต่อเนื่อง คุณภาพที่ดีคงทำครั้งเดียวไม่ได้ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องถึงจะได้คุณภาพตามมาตรฐานอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องนำเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นเครื่องมือตอบรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนาย

การพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ร้อยละ 80 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องเลือกภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับตัวเองและใช้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการมาเป็นอันดับแรก สิ่งที่สถานศึกษายังสามารถบริหารจัดการอยู่ได้และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องก็คือนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพราะนักเรียนคือกระจกสะท้อนถึงคุณภาพสถานศึกษาแต่ก่อนที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพต้องเริ่มจากตัวผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบงานวิชาการ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน สร้างบรรยากาศเอื้อต่อการทำงานในองค์กร ติดตามความก้าวหน้าของครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวันเพ็ญ มีชัย และคณะ (2554: 83-84) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.867

มีค่าสัมประสิทธิ์ การทำนายร้อยละ 75.10 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำทางวิชาการแต่ละด้าน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาครู ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านวิสัยทัศน์

เป้าหมายและพันธกิจ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุวิทย์ รักษ์ทอง (2558: 223) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านหลักสูตร ด้านครู ด้านนักเรียน ด้านบรรยากาศ ด้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมาโนช เสงยศมาก และคณะ (2559: ออนไลน์) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.792 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ร้อยละ 62.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาก้าวหน้าขึ้นจากเดิม โดยยกระดับเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งความเป็นมาตรฐานสากลนั้นจะต้องมีผู้บริหารมีภาวะผู้นำเพื่อผลักดันและสนับสนุนให้งานในฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้ง

ทางตรงและทางอ้อมได้เกิดการพัฒนา และตื่นตัวตลอดเวลา และมุ่งหวังให้งานออกมานั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งกรอบแนวคิดการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สามารถนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ ตลอดจนแสดงออกถึงความน่าเชื่อถือในการทำงานของโรงเรียน ผลลัพธ์สามารถสะท้อนถึงคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลหลักสูตรการเรียนการสอน การสร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ การก้าวทันและรับมือกับการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาขีดความสามารถของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาครู และพัฒนานักเรียนให้มีทักษะเท่าทันในศตวรรษที่ 21 สุดท้ายโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ในด้านการพัฒนาศักยภาพนักเรียนอยู่ในลำดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับนักเรียน โดยส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมวิธีการสอนอย่างหลากหลาย วัดผลประเมินผลและทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน มีการนิเทศติดตามความก้าวหน้าของครู

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ในด้านการวัด วิเคราะห์ การจัดการความรู้ อยู่ในลำดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเข้ามาแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะครูผู้สอนที่เข้ามาเริ่มงานใหม่ อาจจะไม่รับทราบข้อมูลหรือวิธีการดำเนินงานอย่างถูกต้อง จำเป็นต้องหาผู้ที่มีประสบการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดเก็บเป็น

รูปแบบสารสนเทศ อีกทั้งต้องศึกษาข้อมูลในการเก็บข้อมูลเพื่อสังเคราะห์ในการนำมาใช้ในครั้งต่อไป

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรภายในของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลในการพยากรณ์สมการถดถอย ได้แก่ การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้สถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถครบทุกด้าน ตลอดจนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคตที่ยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.2 ควรศึกษาแนวปฏิบัติการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในปีถัดไป

2.3 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลสรุป

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการ

สอน การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอย และสามารถอธิบายความผันแปรของการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ 0.800 งานวิจัยนี้พบว่า การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินผลปฏิบัติการสอน และการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และสามารถทำนายการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ร้อยละ 80

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กัญญ์รัชการย์ นิลวรรณ. (2553). องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- เกตุสุตา กิ่งการจร (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- ชนัดดา ปุยาภม. (2558). การพัฒนาการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- พรพรประเวศ สัตตบุษย์วรกุล. (2556) การสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและชีวิตจริงเพื่อระบุปัญหาและการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัทธยา ชนะพันธ์. (2555). รูปแบบภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. คุุณินิพนธ์ ปรัชญาคุุณินิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- มานิช เสงี่ยมมาก และคณะ (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ วารสารออนไลน์ ตุลาคม-ธันวาคม 2559 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วันเพ็ญ มีชัย และคณะ (2554). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ออนไลน์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน 2554
- เศรษฐราณี ทรวอดทรง. (2557). ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2557) : 170.
- สมถวิล ศิลปคนธรรพ. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2557) : 185.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. 2560. ข้อมูลสารสนเทศการศึกษา สพม.9. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.mathayom9.go.th/webspm9/data/info_sesao9.pdf. (1 ตุลาคม 2560)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวิทย์ รักทอง.(2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558) : 233
- สุวิมล ติรภานันท์. (2557). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.